

Rom 8, 34

34: Hvem er den som fordømmer? Det er Kristus som døde, ja, mer enn det, som også er oppstått, som også sitter ved Guds høyre hånd, og som også går i forbønn for oss.

Hvem er den som fordømmer? Når "det er Gud som rettferdiggjør", slik at ingen anklager registreres eller utretter noe, da er det vel en dobbelt grunn til å spørre: "Hvem er den som fordømmer?" For det å "rettferdiggjøre" er jo motsetningen til å "fordømme". Slik kan også sammenhengen her være. Men gjennom alt sammen ser vi at Paulus her er opptatt med Guds barns behov. Og her gir han et spesielt sterkt og utførlig svar på spørsmålet om fordømmelse. Da skjønner vi at her fortsetter han bare å ta fram de problemene som bekymrer oss mest, for å møte dem med Guds ords trøst. Derfor ser vi han fortsetter i neste vers med et nytt spørsmål: "Hvem kan skille oss fra Kristi kjærlighet?", og gir et langt og inngående svar på det. Og når vi innser at her søker bare Paulus å trøste oss mot alt som bekymrer oss mest, da ser vi en ny bekreftelse i dette spørsmålet: "Hvem er den som fordømmer?". En bekreftelse på det vi tidligere har understreket, om Guds barns bekymringer.

Her ser vi at det kan gå så langt med anfeltelsene og deres indre anklager, at de rett og slett frykter for å bli fordømt. Frykter at Gud virkelig skal overgi dem til syndens lønn, som er død og fordømmelse. Så forferdelig kan synden ennå rase i kjødet deres. Så ille kan djevelen ennå sikte og overrumple dem. Så ynkelig svake, tørre og øde kan de innimellom oppleve at de er. Og så fryktelig kan dermed loven skremme dem i deres samvittighet, at de i slike tider i fullt alvor frykter at Gud i hellig vrede skal fordømme, forkaste og forbanne dem. Derfor tar Paulus opp denne tilstanden på det meste alvorlige gjennom det spørsmålet han innleder dette verset med. Og med de sterkeste argumenter og begrunnelser viser han at det ikke er mulig at de skal fordømmes på grunn av syndene sine, hvor mange og store de enn måtte være. For nå viser han selve hovedgrunnen for vår trøst mot synden; selve Stedfortrederens død, hans oppstandelse og uforgjengelige prestedømme som vår forsvarer hos Faderen.

Paulus vil ganske enkelt bevise at det ikke er mulig at Guds barn skulle fordømmes for noen som helst av syndene sine. For det ville vært i strid med Guds rettferdighet. At det er dette han vil ha sagt, det ser vi ved at han på spørsmålet: "Hvem er den som fordømmer?" nettopp svarer: "Det er Kristus som døde". For "døden" var jo det de fordømte skulle straffes med for syndene sine, "syndens lønn er døden". Men Paulus føyer til flere sterke trøstens grunner, for å overbevise de anfektete kristne ennå sterkere om at det ikke er noe som skal kunne fordømme dem. Han nevner her tilsammen fire årsaker til trøst. Den første er Kristi død. Den andre: hans oppstandelse. Den tredje: at han nå sitter ved Faderens høyre hånd. Den fjerde: at han nå alltid går i forbønn for oss hos Faderen.

Det er Kristus som døde. Gjennom hans død er den hellige lovens dom over synden fullbyrdet, og det guddommelige rettferdighets-krav tilfredsstilt. Hvis vi nå skulle bli fordømt på grunn av syndene

våre, så ville det bety at vi måtte selv lide døden for syndene våre. Men nå påpeker apostelen at det var Kristus som døde, dvs. som allerede har dødd til soning for hele verdens synd. Straffen for syndene er altså allerede fullbyrdet. Men én og samme skyld kan jo ikke kreves av to personer! Det ville stride mot all rettferdighet. Hvis så Kristi død er min forsoning, - da må jeg være fri -!

Her, som over alt i Skriften, legger vi merke til at ingen synder kunne erklæres fri fra sin synd, uten at det guddommelige rettferdighetskravet først var blitt tilfredsstilt, og kravene Guds hellige lov stiller var blitt fullkomment oppfylt. Gud kunne ikke av hensyn til sin barmhjertighet sette sitt rettferdighets-krav til side, eller rettferddiggjøre syndere uten at det hadde foregått en forsoning, overensstemmende med loven. Det var for å forkynne denne store grunnsannheten at Gud i Det gamle testamente innstiftet den blodige offertjenesten. For med det skulle folket stadig innprentes at "uten blodsutgytelse blir det ingen tilgivelse" (Heb 9: 22). Med disse utallige forbildene, og gjennom konkret forutsigelse ved profetene, har Gud fra verden ble til forkynt oss dette; at han vil gi oss et offer for syndene. Et offer som skulle gjelde overfor ham i all evighet, slik Herren Kristus selv uttrykte det; at han var kommet for å "gi sin sjel som løsepenge", og "mitt blod som utgytes for mange til syndenes forlatelse". Men så burde jo også alt dette være en veldig, himmelsk trøst for oss, i livet og døden. Selv om hjertet vårt stadig fordømmer oss, og selv om vår innskrenkede og blinde fornuft aldri her i livet kan fatte hver detalj i forsoningens hemmelighet.

Men så mye har vi fått åpenbart gjennom det guddommelige Ordet, at Gud har gitt oss en forsoning som har en ubeskrivelig omfattende verdi, da han gav sin enbårne Sønn for oss. Vi vet også at han, som var lovens Herre, og som ikke visste av synd, ikke for egen del behøvde leve under loven og til sist lide under dens forbannelse. Men at han gjorde alt dette for oss. "Han som ikke kjente til synd, gjorde Gud til synd for oss", han ble en forbannelse for oss. Han var "Guds Lam som bar bort verdens synd". Han var den som av Guds nåde skulle "smake døden for alle". Og for hans forsoningsdøds skyld er det da aldeles umulig at de som nå ved troen er forenet med ham, noen gang på grunn av sine synder skal bli behandlet etter loven. Enten det gjelder gamle synder, eller de som ennå herjer i dem, så skal de ikke selv måtte dø på grunn av syndene deres. På denne grunn er det apostelen står fast og sier: "Hvem er den som fordømmer? Det er Kristus som døde".

ja, mer enn det, som også er oppstått. Dette er den andre grunnen apostelen tar fram for å vise hvor umulig det er at Guds barn skulle kunne fordømmes på grunn av syndene sine. I Kristi oppstandelse ligger ikke bare stadfestelsen av hele hans forsoning og bekreftelsen på alt Skriften vitnet om Kristus. I oppstandelsen ligger også selve grunnen for vår rettferdiggjørelse. I oppstandelsen har vi selvsagt først og fremst denne stadfestelsen; beseglingen. For at "Kristus stod opp igjen på den tredje dag etter Skriftene", det stadfester først at han var den rette Messias, den profetene hadde lovet (Jes 53: 8, Sal 16: 10, Hos 6: 2, Jon 2: 1). Derfor hadde også Herren konkret lovet at han skulle gi jødene denne "profeten Jonas tegn" (Mat 12: 39). Og Paulus viser hvor stor betydning denne stadfestelsen hadde, når han sier "hvis Kristus ikke er oppstått, da er troen deres uten innhold" (1Kor 15: 14).

Videre så var Kristi oppstandelse stadfestelsen på at hans fullbrakte forsoning var mottatt og godkjent av Faderen. For da Gud reiste ham opp fra graven, "etter å ha løst dødens smerter (fødselsveer)" (Apg 2: 24), gav Gud dermed et stort offentlig vitnesbyrd overfor alle mennesker og ånder om at vår stedfortreder fullkomment hadde tilfredsstilt rettferdighetens krav. At den fullbyrdede forsoningen for syndene var godkjent, og at den rettferdighet som kreves nå var oppnådd. Hvis Kristus ikke hadde stått opp, ville det betydd at synden ennå ikke var fullkomment sonet, slik at han derfor ble holdt tilbake som en dødens fange. Men fordi stedfortrederen nå er gitt fri, må en fullkommen løsepenge være betalt for alle de syndene han hadde tatt på seg. For hvis det ikke var betalt, selv bare for én eneste av disse syndene, så ville stedfortrederen blitt holdt fanget i dødens vold. For "syndens lønn er døden".

Men Paulus kan ha hatt ennå en grunn til at han så ettertrykkelig skiller mellom Kristi død og hans oppstandelse, at han sier: "ja, mer enn det: som også er oppstått". For i kap. 4: 25 ser vi apostelen skiller mellom det Kristus utrettet ved sin død, og det han utrettet ved sin oppstandelse. Der sier han at Kristus "ble gitt for våre overtredelser, og oppreist til vår rettferdiggjørelse". I dette ordvalget ligger helt klart denne meningen: Kristus har dødd som vårt syndoffer, og stått opp som vår rettferdighet. Kristus var så helt og holdent i vårt sted både i sin død og sin oppstandelse. Ja, vi var for Guds øyne som helt skjult i ham. Slik at når han døde for våre synder, så gjaldt det for Gud som om vi selv hadde dødd for syndene. Og når han stod opp til vår rettferdiggjørelse, så gjaldt det for Gud som om vi hadde stått opp rettferdige. I 2Kor 5: 14 sier Paulus at "vi har gjort det klart for oss: Når én døde for alle, da døde alle". Da må det samme gjelde om hans oppstandelse: Når én har stått opp rettferdig - for alle, så har de alle stått opp rettferdige i ham.

Så gjenstår det selvsagt at hvert enkelt menneske gjennom troen tar imot og iklær seg denne rettferdigheten. Men selve rettferdigheten består likevel alltid i at stedfortrederen er rettferdig. Det er hans egen personlige rettferdighet som blir vår rettferdighet. Det var dette Ånden skulle overbevise verden om, som Jesus selv sa: "om rettferdighet, fordi jeg går til min Far". Men når Kristus altså er reist opp til vår rettferdiggjørelse, slik at hans rettferdighet er vår rettferdighet, - og når hans oppstandelse dermed var stadfestelsen på at hans fullbrakte forsoning var fullt gyldig. Ja, var stadfestelsen på alt Skriften hadde vitnet om ham. Da har vi jo i hans oppstandelse ganske visst ennå en urokkelig grunn for vissheten om at ingen synder skal kunne tilregnes de som tror, så de skulle kunne fordømmes. "Og hvis Kristus ikke er oppstått, da er dere fortsatt i deres synder", sier Paulus. Men da sier det seg jo også selv at når Kristus er oppstanden, da er vi ikke i våre synder. Hvordan skal vi noen gang kunne prise Gud nok for en sånn evig nåde? Men Paulus fortsetter med ennå mer som kan trøste oss:

som også sitter ved Guds høyre hånd. Dette er den tredje veldige grunnen for at de som tror kan være trygge overfor all fordømmelse. Kristus har ikke bare dødd og stått opp for oss. Som vår bror og stedfortreder er han også opphøyd til herlighetens trone. Det vil si at i sin menneskelige natur, og som menneskenes mellommann, er han ikledd all makt i himmelen og på jorden. For dette uttrykket "sitter ved Guds høyre hånd" taler ikke om at han er på noen spesiell plass i himmelen. Men konkret

at han er ikledd, eller gitt, en spesiell makt og herlighet. Og helt spesifikt betegner det Kristi delaktighet i Faderens makt og regjering over sitt rike i himmelen og på jorden. Talemåten er hentet fra de østerlandske kongenes praksis. Når de ville opphøye noen til sin medregent, så satte de ham ved sin høyre side. Det skildrer altså det samme som Herren selv sa etter at han var blitt opphøyet: "Meg er gitt all makt i himmel og på jord" (Mat 28: 18). Og "Jeg er den første og den siste. Jeg er han som lever og var død, og se, jeg er levende i all evighet. Amen. Og jeg har nøklene til dødsriket og til døden" (Åp 1: 18).

Han er den egentlige Josef som er opphøyd til Herre over hele riket, og dermed er i den aller beste posisjon til å hjelpe og beskytte brødrene sine (1Mos 41: 43). Det er det samme Paulus taler om her, som da han i kap. 5: 10 sa at "om vi ble forlikt med Gud ved hans Sønns død da vi var fiender, skal vi så mye mer bli frelst ved hans liv" - dvs. når han nå lever og regjerer. Tenk etter hvor sterk trøst som ligger i dette at han, som i sin store barmhjertighet gav seg helt for menneskene, ja, selv ble menneske og gav sitt liv og blod for oss, - at han har all makt i himmel og på jord! Hvem skulle jeg da frykte for? Hvem er da den som vil fordømme? Han som her på jord viste så stor og brennende kjærlighet til menneskene at det var hans "mat" å få frelse en stakkars synder, og at nettopp de fortapte fårene var de som lå ham aller sterkest på hjertet -. Han er den som har all makt! Hele dommen er overlatt til ham (Joh 5: 22, 27). Hvem er da den som vil fordømme? Og hvilken makt skal da kunne skade oss?

Vi tenker riktignok ofte at ikke bare er jeg en stor og uverdigg synder, men jeg er til og med så fanget i synden og djevelens makt, at jeg umulig kan frigjøre meg fra dette. Og da må jeg jo være aldeles fortapt. Men tenk etter hva det betyr at din omsorgsfulle Frelser til og med har all makt! At han sier: "Jeg har nøklene til dødsriket og til døden". Når Peter bekymret ropte ut: "Hvem kan da bli frelst?", svarte Herren: "Det som er umulig for mennesker, er mulig for Gud". Dermed sier jo Herren at just når det ser helt umulig ut for oss, da vil Den Allmektige hjelpe. Og han som er vår omsorgsfulle Frelser, vår bror og stedfortreder, er selv opphøyd og satt ved kraftens høyre hånd. Da skal nok sikkert og visst han gjøre alt som er nødvendig for at vi kan bli frelst og nå fram til evig liv i himmelen. Lovet være hans navn! Men vi behøver ikke bare forestille oss Kristi evige omsorg - for Skriften vitner uttrykkelig om det. Men Paulus tilføyer:

og som også går i forbønn for oss. Dette er den fjerde og siste grunnen apostelen minner om, som trygghet for de som tror, mot all fordømmelse. Det ordet som er oversatt her med "går i forbønn", betyr "stille seg fram for noen", "være noens talsmann". Og det som dette taler om, finner vi utførlig forklart i Hebreerbrevets sjuende, åttende og niende kapittel. Der leser vi bl. a.: "Men fordi Kristus forblir til evig tid, har han et uforgjengelig prestedømme. Derfor har han også makt til fullkomment å frelse dem som kommer til Gud ved ham, ettersom han alltid lever for å gå i forbønn for dem". Og videre: "Han gikk inn i selve himmelen, for nå å åpenbares for Guds åsyn for vår skyld". Av slike ord fatter vi litt av Kristi uforgjengelige prestedømme. Dette at han ikke bare alltid skal be for oss, men også skal være for Guds åsyn for vår skyld - som den rettfærdige. I ham ser Faderen oss alle sammen rettfærdige og ulastelige. Dermed skal han være vår forsvarer, vår "Talsmann hos Faderen". Johannes

sier: "Hvis noen synder, har vi en talsmann hos Faderen, Jesus Kristus, den rettferdige" (1Joh 2: 1). Innfor Faderen står han alltid og skjuler hver enkelt som tror med fruktene av sin soningsdød. Slik er vi alltid "frelst fra vreden" (Rom 5: 9). Og slik er vi skjult mot all fordømmelse.

I Det gamle testamente ser vi forbildet på dette Kristi uforgjengelige prestedømme ved at den levittiske ypperstepresten først var kledd i en kjortel av lin, og forrettet ofringen i templets forgård. Deretter skulle han ta på seg livkjortelen av gull, og så gå alene inn i det aller helligste hvor han skulle stænke blodet på og foran nådestolen. Slik har også Kristus, som dette forbilledlig viste, først "lidd utenfor byporten" (Heb 13: 12), da han bar fram sitt offer på jorden. Deretter, ikledd herligheten, trådte han inn i himmelen for å stille seg fram for Faderen med den veldige virkningen av sitt eget blod som var ofret. Og det er dette "renselsens blod" Hebreerbrevet sier "taler bedre enn Abels blod", - dvs. til forsvar for syndere, ja, til forsvar for alle de som kommer til Gud gjennom Kristus. Og det er i dette; den nye paktens blod, vi er renset fra alle våre synders skyld, og dermed til enhver tid er "frelst fra vreden", fra all fordømmelse.

Men gjennom dette Kristi uforgjengelige prestedømme mottar vi ikke bare den vedvarende forlatelsen, Faderens evige vennskap. Vi mottar også alle de Åndens gaver som vi trenger til liv og gudfryktighet. I alle ting er han vår "frelses Høvding", "som gjør prestatjeneste ved helligdommen". Skriften lærer uttrykkelig at det er bare i mellommannens navn vi har all Guds nåde. Bare i ham er vi ulastelige og rettferdige innfor Gud. Og bare gjennom ham kan vi motta Den Hellige Ånd og all hjelp i kampene. Skulle da Gud noen gang ha grunn til å se etter vår egen verdighet, eller fordømme oss for syndene våre?

Med alt dette har Paulus villet overbevise oss om at vi som lever i troen på Kristus, gjennom ham har en helt og holdent urokkelig nåde. Dvs. at ikke bare de syndene som én gang er tilgitt oss, skal være forlatt for evig, "kastet i havets dyp". Men heller ikke de syndene vi ennå har i kjødet, og som fremdeles, her i livet kan bryte ut, skal aldri tilregnes oss til fordømmelse. Nei, vi lever i et nåderike som til enhver tid hersker over oss. Og det er dette som er det viktigste for troen; at vi vet vi har en forlatelse som dekker alle våre synder. At vi har en "forsvarer" som "gjør prestatjeneste i helligdommen" for vår skyld nettopp nå, når vi har syndet. Johannes sier uttrykkelig: "Dette skriv jeg til dere, for at dere ikke skal synde. Og hvis noen synder, har vi en talsmann hos Faderen, Jesus Kristus, den rettferdige".

Men når denne talsmannen også tjener oss når vi synder, og hvis det er bare i ham vi er rettferdige innfor Gud, da må vi ganske enkelt bekjenne at vi er rettferdige til enhver tid, så lenge vi er i Kristus. Hvor mange og store syndene våre enn måtte være. For hvis vi ikke tror og bekjenner dette, så viser det klart at vi til en viss grad i alle fall, bygger vår rettferdighet på oss selv. At vi ikke har den bare i Kristus. Men da vil vi også fort falle i fortvilelse, når vi kjenner synden herje i oss. Og vi kan jo aldri forutsi hvor mye vondt som ennå kan bryte ut i oss, om vi er aldri så alvorlige kristne. Profeten sier "Jeg vet, herre, at det ikke står til vandringsmannen å styre sin gang" (Jer 10: 23). Hver dag må vi

tigge om Guds nåde til vandringen. Det eneste som er felles for alle Guds barn, når det gjelder helliggjørelsen, er at de er alle blitt nye mennesker, og har begynt å vandre en ny vei med Kristus. Det gamle mennesket er "korsfestet". De "tjener" ikke lenger synden, men kjemper i bønn mot den. Dette fører alltid Guds Ånd med seg i de som tror. Men utover det kan en aldri sette noe mål for hvor mye kraft eller svakhet den enkelte vil få i sitt liv. Nei, i vandringen vil det vise seg hvordan det går hver enkelt. Dette avhenger bare av hvor mye Gud tillater fristeren å prøve deg (Job 2: 6, 3: 1, 1Krøn 21: 1, konf. 2Sam 24: 1, Luk 22: 31). Mange forskjellige forhold, både indre og ytre, kan gjøre stor forskjell i dette. Derfor ser vi hvor forskjellig skjebne de helliges liv viser på dette området.

Men gjennom alt som skjer er vår evige yppersteprest vår stedfortreder, og holder oss fast i nåden så lenge vi blir værende i ham. For da kan ingen ting fordømme oss (v. 1). Det er dette apostelen lærer oss her. I de tre første versene i dette kapitlet har han også, ganske kort, sagt det samme; at det ikke finnes noen "fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus", fordi de er frigjort fra loven. Og det igjen fordi "det som var umulig for loven, det gjorde Gud ved å sende sin egen Sønn i syndig kjøds liknelse" osv. Her har nå Paulus regnet opp alt det Sønnen har lidd, har gjort og ennå gjør for vår frihet fra fordømmelsen. Og da bør alt dette gjøre oss så trygge overfor alle anklager, at vi nå bare skulle prise og takke vår Gud for hans usigelige gave, hans evige rådslutning. Ja, bare takke og prise, og inderlig ønske og be om hans hjelp, så vi nå i alt vi foretar oss kunne fremme hans ære, fordi han kjøpte denne evige nåde til oss med sitt blod. Det er bare det som ennå gjenstår. Måtte Gud gi oss sin nåde til det, - for vår evige prisverdige mellommanns skyld!